

ՅԻՍՈՒՍ ԻՐ ԲԱՐԵԿԱՄ ՂԱԶԱՐՈՍԻ ՅՈՒՂԱՐԿԱԻՈՐՈՒԹԵԱՆ

Անհուն Ջգաստութիւնն եւ անձնամատոյց Յիսուս Վարդապետ կարգ մը աշակերտներ ընտրելէ յետոյ հրաւիրուեցաւ հարսանիքի մը Կանա քաղաքին մէջ: Անթարգմանելի Մնունդ Յիսուս իր առաքելութեան ընթացքին հրաւեր ստացաւ բազմաթիւ նաշկերոյթներու եւ խնոյթներու: Ան չմերժեց սոյն հրաւերները ու աշակերտներուն հետ գնաց բազմազան հացկերոյթներու: Յիսուս Իր Անձը ցոյց տուաւ մարդկային բոլոր դասակարգներուն մէջ, որովհետեւ Իրեն համար միայն մէկ դասակարգ կար, ու այդ էր՝ ծառայութեան եւ զոհողութեան՝ կարիք ունեցողներու դասակարգը:

Անկիւնադարձ կերտող Յիսուս՝ Ի՛ր ներկայութեամբ ոչ թէ բան մը կը պակսեցնէր հիւրասիրողին քան զայն կամ կեանքէն, այլ բան մը կ'աւելցնէր: Օրինակ՝ Կանայի հարսանիքին, Ան բազմացուց փեսայի տան գինին, որպէս զի հարսնետոբները ուրախանան: Փարիսեցիի մը տան մէջ, Ան ներում շնորհեց մեղաւոր կնոջ՝ Մարիամ Մագդաղենացիին եւ ան ուրախ ու շէնշող խիղճով մեկնեցաւ տուն:

Բարութեան մարմնացում Յիսուս Ի՛նք չփնտռեց հանդիսութիւն, հանոյք եւ խրախնամք, այլ Ինք ստեղծեց եւ շնորհեց ուրախութիւն եւ խանդավառութիւն ուր որ գնաց: Ո՛չ միայն հրեւեանք եւ հանդիսութիւն ստեղծեց Ան, այլ նաեւ բժշկութիւն եւ առողջութիւն պարգեւեց բոլորին, եւ ալ աւելի՛ն, որ կը նշանակէ մեղքերու թողութիւն եւ խղճի խաղաղութիւն: Ան ըսաւ Իրեն ներկայացուած անդամալոյծին. «Որդեակ քու մեղքերդ ներուած են քեզի»: Միթէ կա՞յ աւելի մեծ հոգեկան ուրախութիւն

եւ սրտի խաղաղութիւն: Աստուծոյ սէրն ու ներումը կ'ազնուացնէ ու կը բարձրացնէ մարդկային ապրումը եւ Անոր յուսադրիչ խոստումը կ'ազատէ մարդը հիասթափութենէ: Այսպիսի յոյս մը կուգայ մի միայն Աստուծոյ վերջնական յաղթանակի հաւատէն: Յիսուս Իր յուսադրող ձայնով պատասխանեց Մարիամին, ըսելով. «Քեզի չ'ըսի՞, որ եթէ հաւատաս, Աստուծոյ փառքը պիտի տեսնես»: Յիսուս կը դիմաւորէ մեզ ալ, ու իր կենսախրախոյս նայուածքով կ'ըսէ.

«Որդեակ, յուսահատութեանդ եւ թերահաւատութեանդ գերեզմանին քարը մէկդի ըրէ»:

Կեանքի բոլոր ոլորտները քափանցող Յիսուս՝ Իր աշակերտներով գնաց Գալիլիոյ ծովուն հեռաւոր մէկ ափը բժշկելու համար դիւահար մը, որ ենթարկուած էր անմարդկային կացութեան ու կը քնակէր գերեզմաններու մէջ...: Նոյնիսկ Յիսուս Ի՛նք ալ գնաց գերեզման: Մարդիկ ինչո՞ւ կ'երթան գերեզման: Մարդիկ գերեզման կ'երթան թաղելու կեանք մը: Յուդարկաւորութիւն մը, թաղում մը, ուղեկցիլ է ննջեցեալին մինչեւ գերեզմանատուն: Համայնական գերեզմանատունը այն վայրն է, ուր մահացողներն ու ողջերը կ'ողջագործուին հոգեպէս:

Նազովրեցի Յիսուս ինչո՞ւ չգնաց բժշկել Իր Ղազարոս քարեկամը անոր հիւանդութեան ժամանակ, սակայն գնաց անոր մահուանէն վերջ: Մեր Տիրոջ ուշացումը ոչ թէ պատահականութիւն մը կամ դիպուած մըն էր, այլ Ղազարոսի թաղման ու անոր գերեզմանին առջեւ Յիսուս տալիք պատգամներ ունէր:

Պէտք է մոռնալ, որ Յիսուսի

իրաքականչիւր իրագործումները կրթելու եւ դաստիարակելու համար էին աշակերտները: Կեանքի Հաց եղող Յիսուս, իր ուշացումով դաստիարակել ջանաց աշակերտները, թէ ի՞նչ պարտ են քարոզել հաւատացեալի մը յուղարկաւորութեան ժամանակ: Մարդեղութեան փրկարար Զօրութիւն՝ Յիսուս քաջ գիտէր թէ քարիսեցիք ի՞նչ դամբանական կը խօսին ննջեցեալի մը յուղարկաւորութեան: Ան գիտէր նաեւ Սաղուկեցիներուն դաւանանքը, թէ մարդկային կեանքը վերջ կը գտնէ գերեզմանի կափարիչին փակումովը:

Յիսուսի հերոսական նկարագիրը Անոր հերոսական յուսադրումի՞ն մէջն էր, հետեւաբար թէ՛ որպէս երկնառաք Դաստիարակ աշակերտներուն եւ թէ՛ իր շուրջիններուն հաւատք մեքշնող, Ան իր յուսադրիչ ձայնով պատասխանեց Ղազարոսի հիւանդութիւնը տեղեկացնողներուն, ըսելով.

«Այդ հիւանդութիւնը մահաբեր չէ, այլ Աստուծոյ փառքին համար է, որպէս զի անով փառաւորութի Աստուծոյ Որդին»... Յով. ԺԱ. 4:

Ուրեմն որքա՞ն հոգեպարար են եւ յուսադրիչ կարգ մը փորձութիւնները եւ նեղութիւնները, որոնք կը պատահին մեզի: Անոնք կրնան ըլլալ անլուրի գանգակներ խաւար մթութեան մէջ, որոնք աւետումներն են գալիք շէնշող Լուսաբացին: Կեանքը դժուարադարձ եւ դժուարաբոյժ է, բայց ոչ յուսահատական: Յիսուս կը մխիթարէ սգաւորները եւ թախծալից սրտերը: Յուսահատներուն յոյս կը ներշնչէ եւ բարոյապէս ինկածները ոտքի կը կանգնեցնէ: Ո՛վ թերահաւատներ, «խորագոյն վիշտի եւ յուսախարութեան մէջ, կայ յոյս, եւ ահագնագոր ցաւի ու տառապանքի մէջ երբ տիեզերք կործանի ու ամայանայ յանկարծ, կա՛յ Աստուած»:

Յուսահատութեան, վիստակութեան ու յոյսի

գազաթնակէտին կանգնած էր կոյր Բարտիմէոս երբ Յիսուս կ'անցնէր Երիփովի փողոցներէն:

Յիսուս, Ղազարոսի մահը պատճառ սեպելով, ջանաց ցոյց տալ իր ապագայ եկեղեցիին, թէ Ան ի՞նչ պարտ է քարոզել յուղարկաւորութեան՝ մահուան տրտում-տխուր դազաղի մը առջեւ: Զրի գովասանքներ եւ տափակ խօսքեր աւելորդ են դազաղին առջեւ, որովհետեւ մահաբոյր դազաղին մէջ ամէն մեծութիւն եւ փառք կը մարին ու կը լռեն:

Ի՞նչ կը նշանակէ մահն ու յուղարկաւորութիւնը:

Ոմանց համար Անկենդան եւ ուղեկորոյս կամուրջ: Ուրիշներու համար անփախչելի վախճան եւ անէացում: Մահը մեր կեանքին ամենամեծ առեղծուածն է, ըստ երեւոյթին հակադրութիւնը մեր գոյութեան: Արդարադատ մահը իւրաքանչիւր մահկանացուն յարութեանէն յետոյ, իր արժանաւոր տեղը կը սահմանէ՝ փառք ու յաւերժութիւն, կամ կորուստ ու մոռացում: Կեանքը՝ կու տայ, սէրը՝ կը բաշխէ, մահը՝ միայն կ'առնէ: Հին Կտակարանի հաւատացեալներէն ոմանք կը հաւատային, թէ.

«Մարդոց որդիներուն պատահածը եւ անասուններուն պատահածը մէկ է: Մէկը ինչպէս կը մեռնի, միւսն ալ այնպէս կը մեռնի.

Ու ամէնուն շունչը մէկ է.

Եւ մարդը անասունէն աւելի բան մը չունի,

Վասն զի ամէնը ունայնութիւն է»...

Ժողովողի Գ. 19:

Մահը մեր կեանքի մեծագոյն կորուստը չէ: Մարդ իր մեծագոյն կորուստը կը կրէ երբ իր մէջ կը մահանայ ապրելու տենչը, մեղքի դէմ պայքարելու կամքը եւ

ծառայելու պատրաստակամութիւնը: Մահը նիւթէն եւ նիւթեղէնէն անդին չի կրնար անցնիլ: Մահը իր յատուկ կորուստի գօրութենէն զատ ունի նաեւ խորհրդանշանական իմաստ: Արքայութեան Դուռ եւ միփթարութեան Ակնաղբիւր Յիսուս կ'ըսէ.

«Մի՛ վախճա՛մ անոցմէ, որ մարմինը կը սպաննեն, բայց հոգին սպաննել չեն կրնար. այլ դու՛մ անելի վախճե՛մ անկէ, որ կրնայ գեհե՛նի մէջ կորստեան մատնել հոգին եւ մարմինը»... Մատթ. Ժ. 28:

Սոյն խորհրդանշանական իմաստը քաջայայտելու համար, Յիսուս այցելեց Բեթանիա գիւղը, Ղազարոսի մահուանէն չորս օր յետոյ: Դէպի Բեթանիա ճամբայ չելած, Տէր Յիսուս աննախընթաց խօսակցութիւն մը կ'ունեննայ աշակերտներուն հետ, ըսելով. «Ղազարոս մեռաւ, եւ Ես ուրախ եմ՝ ձեզի համար, որ հոն չէի, որպէս զի դու՛մ Ինձի հաւատա՛մ»... Յով. ԺԱ. 15:

Յիսուս Քրիստոսի ուշանալը Ղազարոսի հիւանդութեան ատեն, ունի երկու դաստիարակչական նպատակ: Մին, լուսաբանել էր մահը, ու երկրորդ՝ սորվեցնել աշակերտներուն, թէ ի՞նչ ֆարոգուելու է յուղարկաւորութեան ու գերեզմանի մը առջեւ:

Անյոյս մահուան ու լուռ գերեզմանին կափարիչը քացող Յիսուս, Իր բարեկամ Ղազարոսի մահուան առթիւ ու անոր գերեզմանին առջեւ վկայեց, ըսելով.

«Ես իսկ եմ Յարութիւն եւ Կեանք»:

Վերոյիշեալ սոյն խօսքերը, որպէս կայծակնաբոց փայլատակումներ փարատեցին Մարթայի հոգեկան խաւարը: Ազաւոր Մարթա, ծնրադիր Յիսուս Մարգարէի Ոսկերուն առջեւ, լսեց շարունակութիւնը երկնայայտ պատգամին. «Ով որ կը հաւատայ Ինձի, թէպէտ մեռնի ալ, պիտի ապրի,

իսկ ով որ կենդանի է եւ կը հաւատայ Ինձի՝ յաւիտեան պիտի չմեռնի: Կը հաւատա՞ս ասոր» Յովհ. ԺԱ... 25:

Ի՞նչ միփթարական երկնացոյց երաշխիքներ եւ յուսադրիչ հաւաստիքներ կը ժայթքեն աստուածաւա՛մ Յիսուսի շրթներէն: Մարթա մոռցած է իր սուգն ու յուսահատութիւնը ու կը վազէ տուն ու քոչքը Մարիամի կ'աւետէ ըսելով. «Վարդապետը եկած է եւ քեզ կը կանչէ»:

Սիրելի հաւատացեալներ, մեզմէ իւրաքանչիւրին սուգի պահուն, երբ կը կարծենք թէ կորսնցուցած ենք մեր սիրելին, Վարդապետ Յիսուս կու գայ, ու մեզ կը կանչէ: Ան կը կանչէ մեզ, ո՛չ թէ մահուան եւ անէացման, այլ միփթարութեան եւ յուսադրութեան: Յիսուս Քրիստոս Կեանք է: Ան կը քաշի՛ւ եւ կու տայ, կը միփթարէ ու կը ֆաջալերէ: Ան կը բանա՛յ երկինքը ու կը յայտնէ գերեզմանէն անդինը: Յիսուս մեր Յո՛յսն է, մեր յաւիտեանական Կեանքը: Մեզ հողայնութենէ դէպի հոգեղինութեան փոխակերպող յաղթական Յարուցեալն է Ան: Ինչպէս Մարթային, մեզի՛ ալ կը խօսի, ըսելով.

«Քեզի չըսի՞, որ եթէ հաւատաս Աստուծոյ փառքը պիտի տեսնես»:

Մի միայն իրիկուան խաւար մթութեան մէջ ֆալոդներուն, սուգի եւ յուսահատութեան մէջ եղողներուն, կ'երեւի աստեղազարդ երկնակամարը: Աստեղազարդ գեղեցկութիւնը հո՛ն է, մեր ընելիքը միայն գլուխնիս վե՛ր առնել ու նայի՛լ է տեսնելու եւ հաւատալու համար, որ մեզմէ քաժնուողները չեն կորսուած: Ո՛չ որովհետեւ անոնք երկինք գացած են, այլ որովհետեւ մեռելոց յարութեան խոստումը կայ: Եթէ մեռնելով երկինք կ'երթան մարդիկ, ինչո՞ւ արդեօք ապրողներ մեռնիլ չեն ուզեր: Քրիստոս ո՛չ թէ մահուան

Դուռն է, այլ կեանքի՝ յաւերժական Յարութեան: Մարիամ երբ կու գայ ու կը տեսնէ Յիսուսը՝ կ'իյնայ Անոր Ոտքերուն ու կ'ըսէ. «Տէ՛ր, եթէ այստեղ եղած ըլլայիր՝ իմ եղբայրս մեռած չէր ըլլար»:

Յիսուս Իր Հոգիին զօրութեամբ միշտ մեր բովն է: Մե՛նք կը կարծենք թէ Ան կը բացակայի, կամ չլսեր մեզ, կամ չհետաքրքրուիր մեզմով: Երբ Յիսուս կը տեսնէ թէ Մարիամ կու լայ, եւ անոր հետ եղող հրեաներն ալ կու լան, երկնառաք Մարդեղութիւնն ալ կ'արտասուէ: Հրեաները երբ կը տեսնեն Յիսուսի լալը, կ'ըսեն. «Տեսէ՛ք, որչա՛փ կը սիրէր զայն»:

Յիսուս Քրիստոս ո՛չ թէ միայն ներկայ է մեր մօտ մեր սուգի ու նեղութեան օրերուն, այլ նոյնիսկ Ան կը մասնակցի՝ մեր սուգին ու կու լայ՝ մեզ հետ: Ան մասնակից է թէ՛ մեր ուրախութեան եւ թէ՛ մեր ցաւին: Յիսուս յուզուած Իր բոլ լացողներուն համար, կը հարցնէ. «Ո՞ր դրի՛ք Ղազարոսի մարմինը»: Սգակիրները կ'ըսեն Յիսուսի. «Տէ՛ր, եկո՛ւր եւ տե՛ս»: Յիսուս արտասուելով կու գայ գերեզման, որ փառայր մըն էր:

Յիսուս սէր էր Իր վարդապետութեան մէջ:

Սէր էր իր գործունէութեան մէջ:

Սէր էր իր չարչարաններուն մէջ:

Սէր էր նաեւ խաչին վրայ:

Ան Սէր է նոյնիսկ Ղազարոսի գերեզմանին առջեւ: Ան իբրեւ ճշմարիտ եւ սրտցաւ Բժիշկ, հոն գտնուողներէն ոմանց կը պատուիրէ ըսելով.

«Այդ փառը մէկդի՛՛ ըրէ՛ք»:

Գալիլիոյ ծովուն փոթորիկը հանդարտեցնող Յիսուս, կոյրին աչքերը բացող Մարգարէն միթէ չէ՞ր կրնար գերեզմանին փառը մէկդի ընել: Ինչո՞ւ հրամայեց որ ուրիշներ մէկդի ընեն փառը: Մարդկային՝ կենցաղավարութեան

եւ որոշումներու մէջ կա՛ն հարցեր ու վեճեր որոնց չուզեր դպչիլ Յիսուս: Ան՝ իր աստուածագոր կարողութեամբ, չուզեր դպչիլ մեր ազատ կամքին: Աստուած մարդ արարածը անասուններուն դասակարգէն վեր դրած է: Եթէ միջամտէ մեր ազատ կամքին, մեզ ալ ստորադասած կ'ըլլայ կենդանիներու եւ չորփոտանիներու համակարգին: Աստուած կ'ուզէ մե՛ր համագործակցութիւնը Իր ծրագրի իրագործումին մէջ: Ոչ թէ որովհետեւ Ինք անկարող է, այլ որովհետեւ մեզ կը սիրէ ու կը ջանայ մեզ Իր որդիները ընել:

Յիսուս «Իր իսկ ստեղծած աշխարհը եկաւ, բայց Իր իսկ ստեղծած մարդիկը զինք չընդունեցին: Իսկ Ջինք ընդունողներուն եւ Իրեն հաւատացողներուն իշխանութիւն տուաւ Աստուծոյ որդիներ ըլլալու» Յով. Ա. 11-12:

Տրդ-ճրդ դարերու փիլիսոփայ՝ Դաւիթ Անյաղթ, Նեոպլատոնականութեան հետեւորդ «Կամֆի ազատութիւն»ը կը դիտէ որպէս կատարելութեան համար մարդու մղած պայքարի անհրաժեշտ բաղադրամասը: Մարդ արարածներուն շնորհուած ազատ կամքը, աստուածային մասնիկը, պարտ էր որ ապացուցուի, նախ քան որ մարդ էակ արժանանայ յաւիտենական կեանքի: Մարդիկ որքան ալ նախասահմանումով մը ծնած ըլլան, իրենց կամքով եւ վճռակամութեամբ յաճախ կրնան հակադրել նախասահմանեալ ճակատագրի մը պարտադրանքներուն եւ փոխել անոնց ընթացքը: Ոչ ոք իրաւունք ունի ըսելու թէ ճակատագրականութիւնը անձի մը մտքէն աւելի հզօր է: Որքան աւելի կատարեղագործուին, այնքան աւելի կը խուսափին ճակատագրէն:

«Խնդրեցէ՛ք Աստուծմէ եւ պիտի

տայ ձեզի, փնտռեցէ՛ք եւ պիտի գտնէ՛ք, բախեցէ՛ք եւ պիտի բացուի ձեզի: Որովհետեւ խնդրողը կը ստանայ, փնտռողը կը գտնէ եւ բախողին առջեւ դուռը պիտի բացուի»: Ղուկ. ԺԱ. 9:

Վերոյիշեալ գեկոյցը եւ յայտարարութիւնը մարդու նակատագիրը կը չէզոքացնէ ու ազատ կամֆի գործածութիւնը կը զօրացնէ: Մարդ այլեւս իր կոյր նակատագրին ստրուկը դառնալէ կը դադրի, որովհետեւ իր խնդրանքով, իր թակելով ու իր փնտռելու ազատ զօրութեամբ կրնայ փոխել իր նախասահմանուած կարծեալ վիճակը:

«Եւ անոնք որ դպան՝ թշկուեցան» Մարկ. 2.56: Անոնք որոնք ուզեցին փոխել իրենց նակատագիրը, կրցան բարեւաւել զայն:

Յիսուս ինչո՞ւ գնաց մինչեւ Ղազարոսի գերեզմանը, չէ՞ որ ան չորս օրուայ մեռած էր: Յիսուս՝ իրեն հաւատացողին համար, «մեռաւ» բառին փոխարէն «ննջեց» բառը կը գործածէ: Ան ըսաւ աշակերտներուն. «Մեր բարեկամը՝ Ղազարոս, ննջեր է, սակայն երթամ արթնցնեմ զայն» ԺԱ. 11: Մարմինին համար պատահած մահը՝ բուն է, որովհետեւ մահկանացութիւնը կեանքի մը մէկ ակնթարթն է ժամանակի տեւողութեան մէջ: Բուն մահը հոգիին՝ մահն է: Ղազարոսին վաղահաս մահը անլուր սուգի մատնած էր իր հարազատ բոյրերը:

Յիսուս դէմ դիմաց կը գտնուէր մահուան հետ Ղազարոսի գերեզմանին առջեւ, ու կ'իմանար մահուան դարաւոր յոխորտանքը որ կ'ըսէր.

«Ո՛վ մարդ, ո՞ւր է բուն կեանքդ, ե՛ս եմ բուն վախճանդ»:

Յիսուս չդիմանալով չար մահուան ամբարտաւան ինքնագովութեան, բացաւ իր օրհնեալ Շրթները եւ մխիթարեց մարդկութիւնը հետեւեալ խօսքերով.

«Պիտի գայ ժամանակ, երբ բոլոր անոնք որ գերեզմաններու մէջ են՝ պիտի լսեն անոր Զայնը եւ դուրս պիտի ելլեն, անոնք որ բարի գործեր ըրած են՝ կեանքի յարութեան համար, իսկ անոնք որ չար գործեր ըրած են՝ դատաստանի յարութեան համար» Յով. Ե. 28:

Յիսուս նայեցաւ իր շուրջը, դիտեց իւրաքանչիւր սգաւորը, արտասուողը եւ թերահաւատը ու քաղցր քաջութեամբ ըսաւ Մարթայի.

«Քու եղբայրդ յարութիւն պիտի առնէ»: Ու երբ ան տակաւին կը թերահաւատէր, Յիսուս կրկին ըսաւ անոր.

«Ես եմ Յարութիւնը եւ կեանքը»:

Վեհապանծ Յիսուսի սոյն խօսքերը շփոթութեան մատնեցին շուրջիները որոնք շատ էիչ բան հասկցած էին ցարդ: Երբ անոնք վերցուցին քաղցր, Յիսուս աչքերը վեր բարձացուց դէպի երկինք եւ ըսաւ. «Հա՛յր, շնորհակալութիւն Քեզի՛ որ լսեցիր զիս: Դիտեմ որ միշտ կը լսես զիս. բայց ինչ որ այժմ կ'ըսեմ՝ շուրջս գտնուող ժողովուրդին համար կ'ըսեմ, որպէս զի անոնք հաւատան թէ Դուն ղրկեցիր Ձիս»: Սոյն աղօթքէն յետոյ, կեանք Բաշխող Յիսուս դարձաւ դէպի մահացեալ մարմինն ու գոչեց, ըսելով. «Ղազարո՛ս, ելի՛ր, դո՛ւրս եկուր»:

Եւ մեռելը ելաւ կապուած ոտներով, ձեռքերը երիզներով ամրացած եւ երեսը վարշամակով փաթթուած: Յիսուս ըսաւ իր շուրջիներուն. «Արձակեցէ՛ք զայն եւ թողէ՛ք որ երթայ»: Կալանաւոր ու մահէն առեւանգուած Ղազարոս դուրս ելաւ մահուան ճիրաններէն ու սարսափահար մահը փախաւ հզօրաշեշտ Կեանքի Անձնաւորեալ ներկայութենէն:

Հաւատացեալի մը յուղարկաւորութիւնը մեծագոյն պատեհութիւնը ըլլալու է օրուան քահանային որ պանծացուի ու փառաբանուի Մեռելոց Յարութիւնն ու

Քրիստոսի տարած յաղթանակը մահուան վրայ: Այսօր, ո՛չ միայն անհաւատներ կարիք ունին իմանալու Քրիստոսի տարած յայտնաբերած յաւիտենական կեանքը, այլ նաեւ թերահաւատ հաւատացեալները: Համայն մարդկութիւնը կը լռէ մահուան անիմանալի եւ ահագնազօր ներկայութեան եւ խորհուրդին առջեւ:

Պօղոս առաքելի Քրիստոսը, Յիսուս Նազովրեցին չէր միայն, այլ Բարձրեալը, հզօր աստուածային անձնաւորեալ Հոգին, որ մահուան իշխանութիւնը խորտակեց: Մահուան եւ մեղքի իշխանութիւնը խորտակող Քրիստոս կենդանի է իբրեւ Ոգի, ու կ'ապրի հաւատացեալներուն հոգւոյն մէջ: Յիսուս Քրիստոս յաղթեց մահուան սորվեցնելով աշխարհի, թէ մեղքը աւելի մահաբար է քան որդը, եւ թէ հոգւոյն սրբութիւնը միակ զմուռսն է, որ կը պահպանէ մարդը ապականութենէ եւ կ'երաշխաւորէ անոր յաւիտենական կեանքը:

Քրիստոսի եկեղեցին բարձրագլուխ եւ անյողդողդ կանգնելու է մահուան դաճաղին առջեւ ու որոտագին գոչելու է.

«Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց»:

Ինչո՞ւ, որովհետեւ մահուանէ անդին հեռուն, հաւատացեալի մը համար կայ հոգեւոր հայրենիք, մեռելոց յարութեան խոստովմ, իսկ անհաւատի մը համար անբարբառ անծանօթ վայր մը եւ գաղտնի մղձաւանջ: Քաջ նահատակ Պօղոս առաքել կ'ըսէ.

«Ինչպէ՞ս ձեր մէջէն ոմանք կ'ելլեն ըսելու՝ թէ «Մեռելներու յարութիւն չկայ», ուրեմն Քրիստոս ալ յարութիւն չէ առած, եւ եթէ Քրիստոս յարութիւն առած չէ՝ զուր է մեր քարոզութիւնը, զուր է նաեւ ձեր հաւատքը»:

Գերեզմանին ու մահուան առջեւ, հաւատացեալ Քրիստոնեայի մը յաղթական մաղթերգը ըլլալու է հետեւեալը.

«Ո՞ւր է, մա՛հ, քու յաղթութիւնդ.

Ո՞ւր է, դժո՛խք, քու խայթոցդ»:

«Ինչպէս որ հողեղէնին պատկերը առինք, այնպէս ալ պիտի առնենք երկնաւորին պատկերը: Պիտի նորոգուինք յանկարծակի, ակնթարթի մը մէջ, վերջին փողի ատեն, քանի որ փողը պիտի հնչէ, եւ մեռելները յարութիւն պիտի առնեն առանց ապականութեան, մենք ալ պիտի նորոգուինք. քանզի պէտք է որ այս ապականութիւնը անապականութիւն առնէ, եւ այս մահկանացու գոյութիւնը՝ անմահութիւն» Ա. Կորթ. ԺԵ. 49-55:

ԱԼ ՊԷՌ ՆՈՐԱՏՈՒՆԿԵԱՆ